

Een optreden van het Groot Walenburgs Vuilharmonisch Orkest

Foto Bas Czerwinski

Als het maar klinkt, het geeft niet hoe

Volgens de huisregels van Walenburg, een tehuis voor daklozen in Amsterdam, is het 'beslist niet noodzakelijk' dat men een instrument kan bespelen om deel te nemen aan het Groot Walenburgs Vuilharmonisch Orkest. Ondanks dat viert het orkest successen. Het bonte gezelschap ex-daklozen, onder wie veel zogenoemde gestoorde zwervers, treedt op door het hele land. Onder het motto 'het geeft niet hoe het klinkt, als het maar klinkt' biedt het orkest een heilzame bezigheidstherapie.

In het kleine kantoor van stafleid Theo Meijer, een kelderkamer in het oude internaat voor dakloze mannen van de vereniging Huis Voor Onbehuisden (HVO), staan kasten en dozen vol medicijnen. „De meeste van onze bewoners lopen bij de Riagg. Maar ze krijgen hier maar een fractie van de medicijnen die ze in een psychiatrische inrichting moeten gebruiken”, zegt het stafleid. De zwervers met een psychiatrische handicap die hij begeleidt kunnen toe met een zeer lage 'onderhoudsdosis' neuroleptica, weet Meijer uit ervaring. „Ze hebben dan nog wel wanen, maar het is aanvaardbaar en zo houden ze nog hun eigen leven.”

De deur van zijn kantoor gaat open en Aaron Groentenman, de derde dirigent van het Vuilharmonisch Orkest, schuifelt huilend

naar binnen. De kleine dirigent maakt een erbarmelijke indruk. Met een dun overhemd over zijn half open broek, trillend over zijn hele lichaam, zet hij zich neer aan het bureau en zegt, het hoofd steunend in de handen: „ik kan niet meer, ik moet opgenomen worden.” Theo Meijer slaat zijn armen om hem heen en vraagt wat er aan scheelt. Na een telefoontje met de dokter schuifelt Groentenman, een tabletje in de hand en een oude jas van Meijer om de schouders, getroost de deur weer uit.

De middag voor een optreden op de kermis in het Noordhollandse Wervershoof, is hij weer helemaal paraat. Het Groot Walenburgs Vuilharmonisch Orkest verzamelt zich in de huiskamer van Walenburg 2. De orkestleden komen overal vandaan. Veel oud-bewoners van de tehuizen wonen, nog onder begeleiding, in zelfstandige HVO-woningen elders in de stad. „Ik zit in pensioen Vrijburg, maar ik ga binnenkort studeren in Delft”, verklaart Robert Noren, gelakte nagels, lippenstift en een stukgedragen T-shirt van Casa Rosso. De vaste vertolker van *Het Bananenlied* zwerft al jaren rond, maar ziet zijn toekomst optimistisch: „Ik hoef alleen nog maar een woning te vinden.” Eerste zanger Henk Ninaber (bekend van *Kalinka* en *Diep in mijn hart*) staat een uur voor de afge-

sproken tijd al gepoetst en in pak klaar voor de deur van het tehuis. Hij wijst op een buitenvitrine met foto's van de eerste dirigent, de legendarische Harm van Ruth, die tijdens een reis met het orkest in 1988 in Spanje overleed. „Een hartaanval, ja dat was een schok. Hij was een groot dirigent. Een echte komiek, als je alleen al naar hem keek dan moest je lachen.” Voordat de bus vertrekt steekt Aaron Groentenman zich snel in de smoking die ook de vorige twee dirigenten van het Vuilharmonisch Orkest diende. Aaron, als altijd zonder gebit — „het laatste ben ik bij een lachbui verloren” — maakt zich niet zichtbaar druk over het komende optreden. Op weg naar Wervershoof valt de dirigent zelfs in slaap. Maar als het orkest zich heeft geïnstalleerd en directeur/orkestleider Wim Tepas de 'maestro' aankondigt, springt hij het podium op, draait zich om en begint, met zijn gezicht naar het publiek, schaterend te dirigeren. De 25 muzikanten zetten, niet gehinderd door wat valse noten, op volle kracht in. Het orkest speelt, de hossende kermisgangers in de afgeladen café/bar/dancing Van Rooyen zingen luidkeels mee: *Lala, lalala, lalala*.

Groentenman geeft vanaf het podium de bierdrinkende dansers af en toe een tikje met zijn dirigeerstok op het hoofd. Drummer

Theo van Geene laat een paar uitgelaten jongens meetrommelen. En eerste violist Meijer legt zijn strijkstok even neer om een sigaret op te steken. Het stafleid: „Ik kan zelf beslist niet spelen, maar ik werd een keer vervangen door een violist die werkelijk virtuoos was. De kritiek van de orkestleden was toen: de man doet z'n best, maar hij is nog lang geen Meijer.”

Na *Kalinka*. *Taaáá-Raááá-Seééé-Boem-Side* en het gevoelige *O Sole Mio* zingt het publiek uit volle borst *Bij ons in de Jordaan*. „Die echte gewone meezingers, da's het mooiste hè, hoe gekker hoe beter”, roept een kermisganger. „Ach, met drank op is het grappig. Maar voor de rest zie ik het een beetje als leedvermaak”, zegt een ander. Theo Meijer is er niet van onder de indruk. „Wat het publiek ervan vindt, dat vind ik niet zo interessant”, zegt hij op de terugreis. „Ik treed alleen op voor de bewoners. Maar er zijn weleens mensen in het publiek die zich zo laten gaan, dat als het een bewoner van Walenburg was ik hem de deur uit zou zetten.”

PETRA HUNSCHÉ

De cd 'Op Reis met het Groot Walenburgs Vuilharmonisch Orkest' is te koop bij de betere platenzaak.